

Дарагі Андрэй!

Я Вам пішу, што больш магу я? Я пішу Вам, каб Вы ведалі, што Вы не самотны. Я пішу Вам, які, падобна прароку Даніілу, седзіце ў ільвінай яме. Я пішу Вам, каб упэўніць Вас, што і так добра ведаеце. Што Вашае сядзенне мае сэнс. Што Вашае сядзенне творыць гісторыю.

Мне было амаль дакладна столькі ж, колькі цяпер Вам, калі мы, студэнты 1989 года, выйшлі на пражскія вуліцы і пачалі рэвалюцыю – тую рэвалюцыю, якую пазней пачалі называць “аксамітнай”, бо яна была мірная – бо камуністычная ўлада праз некалькі дзён здалася. Але ў той момант, калі мы выйшлі на вуліцы, мы гэтага не ведалі. Мы ішлі на гэта, рызыкуючы, што будзем сядзець, і нават што гэта можа каштаваць нам галавы. І ў нас было больш шацунку, чым розуму.

Мне страшэнна шкада, што ў Беларусі пакуль не ўдалося тое, што нам тады ў Чэхіі. Я наведаў Вашу краіну некалькі гадоў таму, я гуляў па Мінску і захапляўся яго асаблівым парадаксальным характам, пра якое свет не ведае. Я з’ездзіў і ў Віцебск па слядах Марка Шагала, і ў Полацк па слядах Францішка Скарыны, які потым працаваў у Празе. У гэтай краіны такі патэнцыял! Еўропай не па праву забытая еўрапейская краіна!

Нехта з беларускіх сяброў мне тады казаў, што Беларусь ніколі не паўстане – што яна занадта пакорлівая і прыніжаная. І ўсё ж яна паўстала!

Паўстала і дзякуючы Вам, Андрэй. Цяпер Вы за гэта седзіце. Але стаянне перамога над сядзеннем! Свабоднымі будуць і Мінск, і Віцебск, і Полацк, свабодным будзеце Вы. Прыйдзе час, і Вы, магчыма, прыедзеце з Мінска наведаць Прагу і пойдзеце паглядзець слядамі пражскіх беларусаў і слядамі аксамітнай рэвалюцыі, і я абяцаю, што асабіста Вас правяду. Прыйдзе той дзень.

Я Вам пішу.

Я пра Вас думаю.

Прага думае пра Мінск.

З глыбіні сэрца Ваш

Марцін Путьна

Марцін Путна (нар. 1968)

Літаратуразнаўца і крытык, кампаратывіст, перакладчык, пісьменнік і педагог факультэта гуманітарных навук Карлавага ўніверсітэта.

Пасля вывучэння класічнай філалогіі ў камбінацыі з русістыкай на філасофскім факультэце Карлавага ўніверсітэта ў 1987-89 гг. быў удзельнікам розных падпольных філасофскіх семінараў. Пасля рэвалюцыі ў 1991-92 гг. прайшоў стажыроўку ў берлінскім універсітэце Людвіга-Максімільяна. У якасці педагога працаваў пераважна ў Карлавым універсітэце, дзе найперш на філасофскім факультэце выкладаў старажытную рускую літаратуру і кампаратывістыку. У 2006 годзе перайшоў на факультэт гуманітарных навук, дзе працуе дагэтуль. Таксама быў пазаштатным выкладчыкам

у кінаакадэміі (FAMU) і ў Вышэйшай прафесійнай школе публіцыстыкі. У 1995 годзе стаў кандыдатам навук, яшчэ праз тры гады атрымаў званне дацэнта за манаграфію “Чэшская каталіцкая літаратура ў еўрапейскім кантэксце, 1848–1918”. Тэалагічную адукацыю здабыў на тэалагічным факультэце ў Чэшскіх Будзеевіцах (1998-2000). Займаецца перадусім літаратурай позняй антыкі, каталіцкай літаратурай, узаемаадносінамі паміж мастацтвам і рэлігіяй, гомасэксуальнасцю і культураў. Таксама мае багаты досвед працы ў замежным акадэмічным асяроддзі, напр., ва ўніверсітэце ў Рэгенсбургу (2004/2005) або ў Бостанскім каледжы (2007/2008). У 2013 годзе стаў прафесарам ў галіне сацыяльнай і культурнай антрапалогіі.

Марцін Путна актыўна займаецца публіцыстычнай дзейнасцю, быў рэдактарам ці каментатарам многіх СМІ, мае аўтарскую праграму на чэшскім радыё.

У 2008-2011 гг. быў дырэктарам Бібліятэкі Вацлава Гаўла. Рэгулярна ўключаецца ў кампаніі чэшскага грамадскага актывізму. У 2011 годзе за сваю публікацыю “Вацлаў Гавэл – духоўны партрэт у рамцы чэшскай літаратуры XX ст.” атрымаў прэстыжную прэмію Тома Стопарда. Сярод іншых яго папулярных кніг назавем “Карціны культурнай гісторыі рускай рэлігійнасці” (2015) або “Карціны культурнай гісторыі сярэдняй Еўропы” (2018).

У 2017 годзе ўступіў у Гусіцкую царкву чэшскіх братоў і з 2019 г. стаў дапаможным прапаведнікам.

Марцін Путна

Андрэй Папоў

Андрэй Папоў (23 гады)

скончыў мінскі каледж прадпрымальніцтва па спецыяльнасці менеджара-эканаміста, але неўзабаве зразумеў, што яго больш цікавіць мануальная праца, і ў той жа час ён пачаў самастойна асвойваць кампутарную графіку, чаму прысвячаў амаль увесь вольны час. Добраахвотна дапамагаў у арганізацыі мастацкіх выстаў. 9 жніўня 2020 года, у першы ж дзень паслявыбарчых пратэстаў, Андрэй быў паранены гумовай куляй і шумавой гранатай. Атрымаўшы першую дапамогу, ён вяртаўся дадому, аднак ва ўласным двары быў затрыманы міліцыяй, якой прызнаўся, што ўдзельнічаў у дэманстрацыі. Наступныя 3 дні ён правёў у камеры. У канцы таго ж месяца, 31 жніўня, быў выкліканы на гутарку ў міліцэйскі пастарунак, а на наступны дзень затрыманы як падазраваны ў здзяйсненні крымінальнага злачынства паводле арт. 293, удзел у масавых беспарадках.